

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **99695** (13) **U**
(51) МПК (2015.01)
H02P 17/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

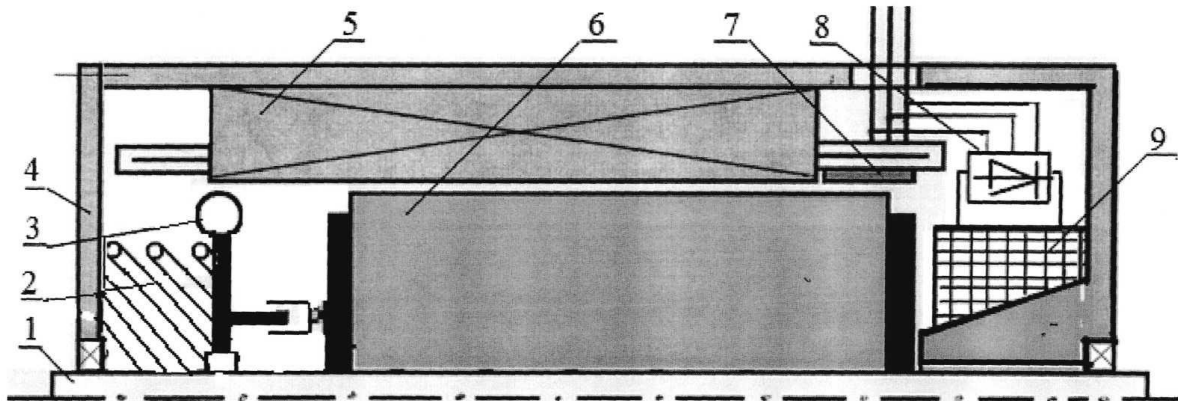
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2014 04057	(72) Винахідник(и): Мартинюк Василь Семенович (UA), Гришин Віталій Олександрович (UA)
(22) Дата подання заявки: 16.04.2014	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.06.2015	(73) Власник(и): НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, пр. Комарова, 1, м. Київ, 03680 (UA)
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.06.2015, Бюл.№ 12	

(54) МАГНІТОЕЛЕКТРИЧНИЙ ГЕНЕРАТОР

(57) Реферат:

Магнітоелектричний генератор містить активний вал, відцентровий регулятор, пружину, діамантний щит, якір, постійний магніт, феромагнітний шунт, вентиль та обмотку індуктора.

UA 99695 U

1. Галузь застосування - «Електротехнічні системи електроспоживання».

2. Корисна модель належить до систем електропостачання рухомих об'єктів. Відомі магнітоелектричні генератори (МЕГ), в яких незмінна напруга $U_{\text{еух}}$ при зміні частоти обертання привідного двигуна n_1 забезпечується як автоматичною зміною частоти обертання приводу постійних обертів (ППО), так і зміною магнітного опору магнітопроводу в спинці якоря, рис. 4.2, стор. 109, [1] шляхом підмагнічування цих ділянок постійним струмом від спеціальних обмоток, що охоплюють ці ділянки.

Суттєвим недоліком генераторних установок з такою схемою регулювання є нелінійність регульовальної характеристики і зміна магнітного потоку тільки в бік зменшення.

Прототипом об'єкту корисної моделі є МЕГ, в якому магнітний потік регулюється пересуванням ротора генератора відносно статора.

Пересування ротора здійснює гідравлічна система, що містить гідравлічний привід і блок його управління. Поршень 5 гідроприводу механічно пов'язаний з шайбою 1, до якої жорстко кріпиться ротор 2. При переміщенні поршня 5 ротор 2 пересувається уздовж вала 4. За наявності високочутливого елемента (стабілітрона) в блоці управління при застосуванні цього методу може бути отримана висока статична точність регулювання напруги (до $\pm 1\%$). Проте наявність рухомих частин в регуляторі робить цю систему в динамічному режимі дуже інерційною, що є її суттєвим недоліком. Система регулювання конструктивно складна і малонадійна, рис. 4.3, стор. 111, [1].

Загальною істотною ознакою прототипу і об'єкту корисної моделі є застосування рухомого ротора, в якому регулювання величини магнітного потоку здійснюється переміщенням ротора відносно статора вздовж вала, завдяки чому відбувається стабілізація вихідної напруги генератора.

3. Задачею корисної моделі є отримання магнітоелектричного генератора, в якому регулювання напруги відбувається автоматично за лінійним законом одночасно як при зміні навантаження, так і при зміні швидкості обертання привідного двигуна.

4. Поставлена задача вирішується тим, що згідно з корисною моделлю, регулювання напруги здійснюється спільною дією відцентрового регулятора величини магнітного потоку і струму збудження.

На рисунку зображено загальний вигляд магнітоелектричного генератора, де: 1 - активний вал; 2 - пружина; 3 - відцентровий регулятор; 4 - діамагнітний щит; 5 - яркір; 6 - постійний магніт; 7 - феромагнітний шунт; 8 - вентиль; 9 - обмотка індуктора.

5. Розташування елементів 2 і 3 відповідає максимальній швидкості обертання привідного двигуна. Магнітний потік при цьому створюється постійним магнітом 6 і обмоткою індуктора 9. Феромагнітний шунт 7 унеможливує розмагнічування постійного магніту 6 під час його висунування за межі статора. При зменшенні швидкості обертання вала 1 відцентровий регулятор 3 і пружина 2 пересуває постійний магніт 6 вліво, що призводить до збільшення магнітного потоку збудження і, таким чином, до стабілізації ЕРС відповідно до формули:

$$E = 4,44 f w k_{\text{об}} k_{\text{сф}} \Phi.$$

Як відомо, напруга на виході синхронного генератора дорівнює:

$$U = E - jx_{\text{д}} I_{\text{д}} - jx_{\text{ql}} I_{\text{л}} - R_{\text{а}} I_{\text{л}},$$

тому при збільшенні навантаження генератора необхідно збільшити ЕРС E для стабілізації напруги U .

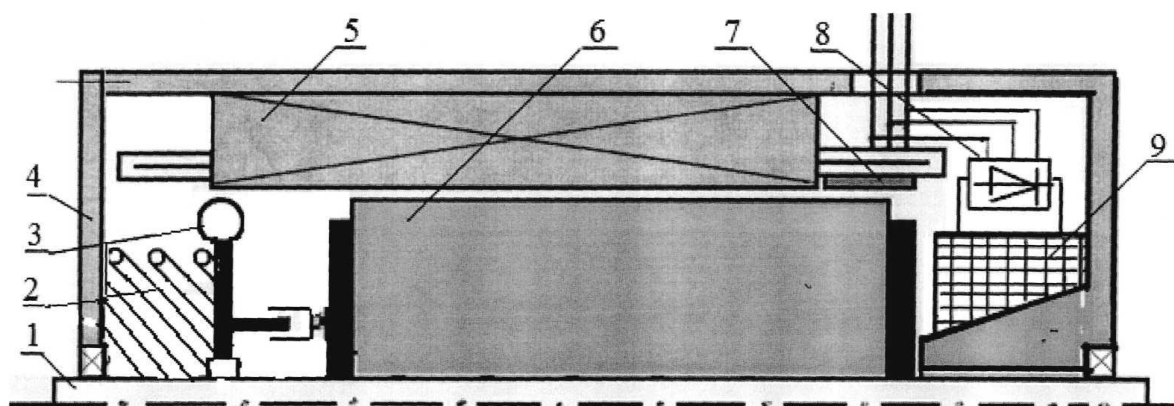
При збільшенні навантаження генератора автоматично зростає струм в обмотці індуктора 9, що призводить до стабілізації напруги. Вентиль 8 можна замінити на регулятор напруги і, таким чином, реалізувати бажаний закон регулювання.

Література

1. В.А.Балагуров, Ф.Ф.Галтеев. Электрические генераторы с постоянными магнитами. — М: Энергоатомиздат, 1988. - 280 с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Магнітоелектричний генератор, що містить активний вал, який **відрізняється** тим, що складається з відцентрового регулятора, пружини, діамагнітного щита, якоря, постійного магніту, феромагнітного шунта, вентиля та обмотки індуктора.

Комп'ютерна верстка Д. Шеверун

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601